

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2011 r.

DOLiS/DEC-310/11

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 44h ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993 z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku Pana K.S., o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 21 grudnia 2010 r. (znak: DOLiS/DEC-1391/10/50623, 50625), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana K.S. na przetwarzanie jego danych osobowych przez Urząd Miasta K,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana K.S. (zwanego dalej Skarżącym) na przetwarzanie jego danych osobowych przez Urząd Miasta K (zwanego dalej Urzędem). W swoim piśmie Skarżący wskazał, iż Prezydent Miasta K ujawnił jego dane osobowe cyt. „poprzez przesłanie osobom trzecim «zaświadczenia o bieżących adresach» z dnia [...].09.2009 [...] zawierającego moje dane osobowe w postaci adresu zamieszkania, daty i miejsca urodzenia,

imion rodziców, nr PESEL, numeru dowodu osobistego, organu wydającego ten dokument, informacji od kiedy jestem zameldowany na pobyt stały, informacji co do tego, że nie posiadam adresu pobytu czasowego powyżej 3 miesięcy”. Skarżący wskazał, iż do udostępnienia jego danych doszło w związku ze złożeniem przeciwko Skarżącemu – jako sędziemu Sądu Okręgowego w K – pozwu do sądu przez osobę podsądną w związku z prowadzoną przeciwko niej sprawą. Skarżący podkreślił również, iż cyt. „z treści pozwu skierowanego przeciwko mnie wynikało, że to osoba podsądna kieruje pozew przeciwko sędziemu w związku z prowadzoną przeciwko niej sprawą. Do złożenia takiego pozwu w ogóle nie było konieczne podawanie mojego adresu zamieszkania, bo doręczenia mogły być dokonywane (i z resztą są) na adres zakładu pracy”. W załączeniu Skarżący przesłał ww. zaświadczenie z dnia [...] września 2009 r., zawierające wskazane przez niego dane osobowe, kopię skargi złożonej do Urzędu Miasta K oraz kopię udzielonej mu na ww. skargę odpowiedzi.

Pismem z dnia [...] sierpnia 2010 r. Prezydent wyjaśnił, iż przetwarza dane osobowe Skarżącego na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. 2006 r. Nr 139, poz. 993 z późn. zm.). Odpowiadając na zarzuty Skarżącego wskazano, iż jego dane zostały udostępnione w odpowiedzi na złożony przez radcę prawnego A.G. wniosek o udostępnienie danych osobowych w celu wykonania zarządzenia Sądu Rejonowego w K zobowiązującego go do wskazania adresu pozwanego. Wyjaśniono, iż powyższe udostępnienie nastąpiło na podstawie art. 44h ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych cyt. „po wykazaniu interesu prawnego”. Cyt. „w ocenie Urzędu, wnioskodawca przedkładając zobowiązanie Sądu Rejonowego do ustalenia adresu pozwanego wykazał istnienie interesu prawnego uprawniające do udostępnienia danych wskazanych przez pełnomocnika powoda w celu przedłożenia ich w sądzie, bowiem interes prawny winien być szeroko pojmowany (...)”. Odnosząc się do zakresu udostępnionych danych wskazano na treść odpowiedzi Urzędu na skargę Skarżącego z dnia [...] marca 2010 r., której kopia znajduje się w aktach sprawy i w której wyjaśniono cyt. „odpowiedzialny pracownik wykazał się nadgorliwością, która nie powinna mieć miejsca, a zakres udostępnianych danych nie pokrywał się z żądaniami zawartymi we wniosku i treści zobowiązania sądu. W celu zapobieżenia podobnym sytuacjom w przyszłości pracownik został odpowiednio pouczony i zdyscyplinowany”. Do złożonych wyjaśnień załączono kopię wniosku o udostępnienie danych z ewidencji ludności, zbioru PESEL oraz z ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, złożonego przez radcę prawnego Pana A.G., który w uzasadnieniu ww. wniosku wskazał cyt. „w celu przedłożenia w Sądzie Rejonowym w K do sprawy sygn. akt [...] – w związku z wyznaczeniem wnioskodawcy jako pełnomocnika z urzędu oraz w wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego”, kopię ww. zarządzenia sądu z dnia [...] kwietnia 2009 r., kopię pisma Dziekana Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w K informującego o wyznaczeniu Pana A.G. jako pełnomocnika z urzędu dla Pana W.R., przebywającego w Areszcie Śledczym w K w

sprawie o sygn. akt [...] oraz kopię wydanego „Zaświadczenia o bieżących adresach” z dnia [...] września 2009 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w dniu 21 grudnia 2010 r. wydał decyzję (znak: DOLiS/DEC-1391/10/50623, 50625) odmawiającą uwzględnienia wniosku w sprawie skargi Pana K.S. na przetwarzanie jego danych osobowych przez Urząd Miasta K.

W ustawowym terminie Skarżący złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją. W uzasadnieniu ww. wniosku Skarżący wskazał, iż zaskarżona decyzja pomija fakt, iż dla złożenia przeciwko Skarżącemu powództwa nie był niezbędny jego adres zamieszkania, bowiem doręczenia dokonywane były na adres miejsca pracy Skarżącego, a ponadto, iż w zaskarżonej decyzji organ nie odniósł się do argumentów Skarżącego dotyczących „wyłudzenia” danych osobowych pod pozorem złożenia powództwa w sądzie. Ponadto wskazał, iż nie do zaakceptowania jest stanowisko organu, iż nie można wydać decyzji nakazującej w oparciu o art. 18 ust. 1 ustawy wobec bezprawnego ujawnienia pozostałych danych Skarżącego, bowiem cyt. „Generalny Inspektor może przecież nakazać usunięcie stwierdzonego uchybienia, jak i nakazanie nieudostępniania danych osobowych w okolicznościach takich, jakie zaistniały w niniejszej sprawie.”

Po powtórным rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przeanalizowaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji Generalnego Inspektora z dnia 21 grudnia 2010 r. (znak: DOLiS/DEC-1391/10/50623, 50625) jest prawidłowe, a podnoszone we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy okoliczności nie uzasadniają konieczności jego zmiany.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest przetwarzanie danych osobowych Skarżącego przez Prezydenta, polegające na ich udostępnieniu podmiotom – w ocenie Skarżącego – nieuprawnionym. Zatem nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy argumenty podnoszone przez Skarżącego dotyczące „wyłudzenia” danych osobowych konkretnej osoby pod pozorem złożenia „pozornego” powództwa w sądzie. Podkreślenia wymaga, iż organ do spraw ochrony danych osobowych nie posiada uprawnień do oceny, czy powództwo jest zasadne czy też nie, bowiem oznaczałoby to stosowanie swoistego „przedsądu”, do czego Generalny Inspektor jako organ administracji publicznej nie ma prawa. Powyższego może dokonać jedynie sąd powszechny, natomiast Generalny Inspektor ocenia legalność przetwarzania danych. Również fakt, iż doręczenia korespondencji dokonywane były na adres zakładu pracy Skarżącego nie stanowi o nielegalności udostępnienia jego danych, bowiem przy udostępnianiu danych ocenie podlegał interes prawny wykazany przez podmiot wnioskujący o dane Skarżącego. Odróżnić przy tym należy formalne wytoczenie powództwa od doręczania pism procesowych stronom postępowania.

Zatem w zaskarżonej decyzji organ zasadnie wskazał na przepisy ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, które wskazują krąg podmiotów, którym udostępnia się, oraz którym mogą być udostępnione dane ze zbiorów meldunkowych oraz zbioru PESEL, a także przesłanki, po spełnieniu których udostępnienie staje się możliwe. W myśl art. 44h ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, dane ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych mogą być udostępnione osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą w tym interes prawny.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, iż dane Skarżącego były niezbędne do skutecznego wytoczenia mu powództwa, nie zaś doręczania mu pism procesowych, zatem w pierwszej kolejności wskazać należy na konstytucyjną zasadę prawa każdego obywatela do sądu. Zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Potwierdził to również Trybunał Konstytucyjny, który uznał, iż „jednym z elementów składających się na prawo do sądu jest prawo dostępu do sądu, tj. prawo uruchomienia procedury przed sądem – organem o określonej charakterystyce (niezależnym, bezstronnym i niezawisłym)” – wyrok TK z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99OTK ZU 2000/5, poz. 143. Sporządzenie pozwu do sądu cywilnego wymaga podania danych osobowych osoby pozwanej. Dla skutecznego wytoczenia powództwa niezbędne jest wniesienie do sądu pisma, które spełniać będzie warunki określone w art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296 z późn. zm.), zwanej dalej Kpc. Zgodnie z tym przepisem, pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Natomiast, w myśl art. 126 § 1 pkt 1 Kpc każde pismo procesowe powinno zawierać oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Ponadto, zgodnie z art. 126 § 2 Kpc, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze – sygnaturę akt.

Z powyższego wynika zatem, iż niezbędnym elementem pozwu jest oznaczenie imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania osoby, przeciwko której żądanie określone w pozwie jest skierowane (tj. przyszłej strony procesowej w sporze). Podobne stanowisko zaprezentował także Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 października 2007 r. (sygn. akt II SA/Wa 975/07). W literaturze przedmiotu jednoznacznie wskazuje się również, że każde pierwsze pismo procesowe w sprawie (np. pozew) powinno zawierać bliższe dane dotyczące stron (uczestników) postępowania i wskazywać dokładnie ich adresy tak, aby sąd mógł się zawsze z tymi osobami porozumieć (M. Jędrzejewska, T. Ereciński, J. Gudowski Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga, Postępowanie zabezpieczające, Warszawa 2007, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wyd. II).

Pan A.G., jako pełnomocnik wyznaczony z urzędu dla Pana W.R. przebywającego w Areszcie Śledczym w K, wykazał interes prawny w uzyskaniu danych Skarżącego celem przedłożenia w

Sądzie Rejonowym w K do sprawy o sygn. akt [...] – w związku z wyznaczeniem go jako pełnomocnika z urzędu oraz w wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego, na dowód czego do przedmiotowego wniosku załączył kopię ww. zarządzenia sądu z dnia [...] kwietnia 2009 r. oraz kopię pisma Dziekana Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w K informującego o wyznaczeniu go jako pełnomocnika z urzędu dla Pana W.R. Jak bowiem wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 23 kwietnia 2009 r. (III SA/Gd 10/2009): „Jeżeli sąd powszechny zobowiązał kogoś do przedstawienia danych adresowych innej osoby, urząd miejski ma obowiązek je wydać. Jednak samo takie zobowiązanie sądu nie jest podstawą do wydania innych danych dotyczących osoby.”

Zatem istniały podstawy prawne do udostępnienia danych Skarżącego w zakresie jego adresu zamieszkania. Jednakże już udostępnienie szeregu innych informacji o Skarżącym niewątpliwie narusza przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Udostępniono bowiem dane Skarżącego w zakresie jego daty i miejsca urodzenia, imion rodziców, numeru PESEL, numeru dowodu osobistego, organu wydającego ten dokument, informacji od kiedy Skarżący jest zameldowany na pobyt stały, informacji co do tego, że nie posiada adresu pobytu czasowego powyżej 3 miesięcy, a więc dane, które nie są niezbędne do wytoczenia mu powództwa w sądzie i zarazem dane, o które nie wnioskował Pan A.G. W związku z powyższym Generalny Inspektor skierował do Prezydenta Miasta K wystąpienie, w którym wskazał na brak podstaw do takiego działania oraz obowiązki spoczywające na administratorze danych.

Jednakże błędny jest zarzut Skarżącego, iż wobec powyższego organ winien wydać decyzję w oparciu o art. 18 ust. 1 ustawy, bowiem cyt. „Generalny Inspektor może przecież nakazać usunięcie stwierdzonego uchybienia, jak i nakazanie nieudostępniania danych osobowych w okolicznościach takich, jakie zaistniały w niniejszej sprawie.” Stosownie do brzmienia ww. przepisu, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności: usunięcie uchybień (pkt 1), uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych (pkt 2), zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe (pkt 3), wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (pkt 4), zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom (pkt 5), usunięcie danych osobowych (pkt 6). Natomiast w niniejszej sprawie Generalny Inspektor nie byłby władny wydać w stosunku do Urzędu jakiegokolwiek nakazu odpowiadającego dyspozycji powołanego art. 18 ust. 1 ustawy, nie jest możliwym bowiem przywrócenie stanu zgodnego z prawem, gdyż udostępnienie danych stało się nieodwracalnym faktem.

Ponadto, brak było podstaw do wydania w tej sprawie nakazu dotyczącego ewentualnego nieuprawnionego przetwarzania danych Skarżącego w przyszłości, bowiem z okoliczności

niniejszej sprawy nie wynika, aby ta sama sytuacja – tj. dotycząca udostępnienia danych osobowych Skarżącego z ewidencji ludności, zbioru PESEL oraz z ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych na rzecz Pana A.G. jako pełnomocnika z urzędu dla Pana W.R. – miała się powtórzyć.

Po dokonaniu ponownej analizy rozpatrywanej sprawy stwierdzić należy, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w decyzji z dnia 21 grudnia 2010 r. (znak: DOLiS/DEC-1391/10/50623, 50625).

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w związku z art. 13 § 2 oraz art. 53 § 1 i 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (na adres: ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).